

VİLAYETLER HİZMET BİRLİĞİ

ANAOKULU

AİLE BÜLTENİ

Rehberlik Servisi

KÜÇÜK ÇOCUKLARA CİNSEL BİLGİ NASIL VERİLİR?

Cinsel eğitim çocuğun her yönden sağlıklı bir yaşam sürmesi açısından çok önemlidir. Ne yazık ki ülkemizde ebeveynlerin çoğunun cinsel eğitimi çocuklarına nasıl, ne zaman ve ne şekilde verecekleri hakkında yeterli bilgisi bulunmamaktadır. Bir kısım ebeveyn bu durumu ayıp, günah şeklinde tariflemektedir. Bir kısım ebeveyn de çocuğa erken yaşta cinsel eğitim vermenin çocuğun cinsel dürtülerini ve uyarılmasını arttırabileceğine inanmaktadır. Bu inanışların aksine çocuğa erken dönemde cinsel gelişimle ilgili bilgiler vermek anne baba ve eğitimcilerin görevidir. Bu sebeple ebeveynler çocukların yaş dönemine göre cinsel bilgileri çocuklarına aktarmalıdır.

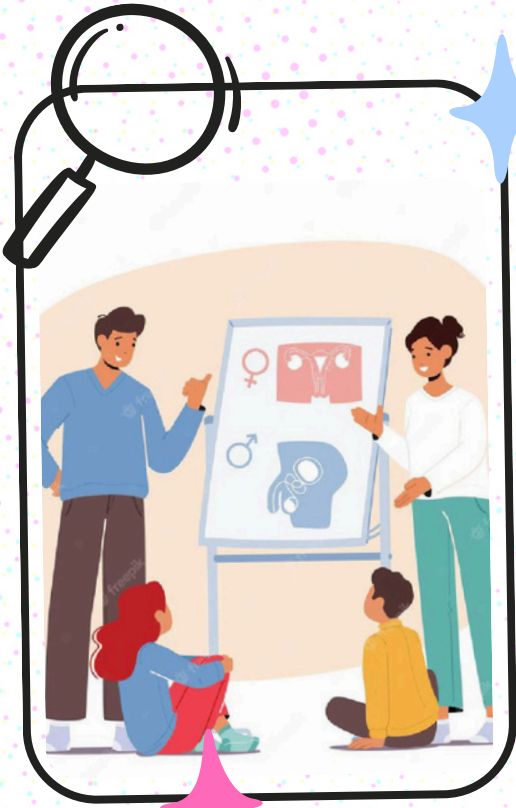
NE ZAMAN VE NASIL CİNSEL EĞİTİME BAŞLANIR?

Erken çocukluk döneminde başlayan cinsel merak yaklaşık olarak üç yaş civarında belirginleşir. Bu nedenle cinsel eğitime erken yaşlarda başlanmalıdır.

Cinsel eğitim vermek için çocuğun soru sorması beklenmemelidir.

Çocuklar bedenini keşfettiğinde vücut farklılıkları ile ilgili merakı artmaktadır.

Ebeveynler çocuğun sorularının normal gelişimin bir parçası olduğunu bilmeli ve endişelenmemelidir. Çocuklar vücut bölümlerini konuşarak, dokunarak ve görerek öğrenmek ister. Bu konuda resimli kitaplardan faydalanılabilir.

CİNSEL EĞİTİM VERİLİRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

- Bu görev önce anne babanın yani bakım verenin sonra da eğitimcilerin görevidir.
- Çocuğun sorularına açık, kısa ve doğru bir biçimde cevap verilmelidir.
- Çocuğun cinsel gelişim basamakları bilinmeli, döneme özgü olan davranışlar için endişelenilmemelidir.
- Okul öncesi dönemde her iki ebeveyn tarafından cinsel eğitim verilebilir. Sonraki yaşlarda kız çocuğuna annenin, erkek çocuğa babanın cinsel eğitim vermesi daha uygundur.
- Evlat edinilen çocukların olduğu ailelerde cinsel eğitim verilirken “ ben nereden geldim? nasıl dünyaya geldim?” gibi sorulara “ bazı anneler çocuklarını karınlarında bazı anneler çocuklarını kalplerinde büyütür, seni doğuran annen seni karnında büyüttü ben de seni kalbimde büyütüyorum” şeklinde açıklama yapılabilir.

CİNSEL GELİŞİM DÖNEMLERİ Okul Öncesi Dönem

Bu dönemde çocuğun kız veya erkek olduğunu fark etmesi cinsel merakının sürekli artmasına ve merakını gidermek için daha fazla soru sormasına neden olur. Örneğin bu dönemde çocuk cinsel organına sık sık dokunmaya başlar. Bu durumda ebeveynlerin çocuğa “ellersen keserler, kopar, çürür” şeklinde yanlış yaklaşımları çocukta korku, endişe ve utanma gibi olumsuz duyguların ortaya çıkmasına neden olur.

Bu dönemde çocukta görülen cinsel davranışlar, başkalarının önünde özel bölgelerine dokunma, anne, baba, akranlarının veya başkalarının özel bölgelerini merak etme, dudaktan öpme, el tutuşma gibi yetişkin cinsel davranışlarını taklit etme, mastürbasyon yapmaya çalışma şeklinde olabilir.

Bu dönemde çocuğun neler bildiği kontrol edilmeli, başka kaynaklardan bilgi edinmiş olabileceği akılda tutulmalı, yanıtlanan sorularda mutlaka çocuğa ne anladığı tekrar sorulmalıdır ve doğru şeyler anladığından emin olunmalıdır.

ÇOCUK CİNSELLİĞİ VE MAHREMİYET EĞİTİMİ NEDİR?

Çocuklarda cinsiyet farklılığı ile ilgili soruları genelde iki yaş civarında, doğum ve dünyaya gelme ile ilgili sorular 3-4 yaş civarında sorar.

Çocuğun bedenini tanınmasında en önemli süreç özel bölgelerin anatomik isimleriyle doğru öğrenmesidir. Çocukla konuşurken cinsel bölgelerimiz penis, testis, vajina şeklinde isimlendirilmelidir. “ Kızların cinsel organına vajina, erkeklerin cinsel organına penis denir. Kızların cinsel organı içe doğru geliştiği, erkeklerin cinsel organının ise dışa doğru geliştiği” şeklinde açıklama yapılmalıdır.

“Kızların ve erkeklerin cinsel organlarının birbirinden farklı olmasının nedeni büyüdükları zaman anne ya da baba olabilmeleri içindir. İnsanlarda diğer canlılar gibidir” şeklinde açıklanmalıdır.

Kızların cinsel organında iki delik olduğu bu deliklerden birinden idrar çıktığı diğerinden ise bebek doğumunun gerçekleştiği söylenmelidir. Anne ve babaların birbirlerini sevme şekillerinin çocuklardan farklı olduğu, anneler cinsel organlarındaki yumurtalar ile babaların cinsel organlarında tohumlarını birleştiği zaman bebek olacağı anlatılmalıdır.

Bebeklerin “ doğum ile dünyaya geldiği” açıkça söylenmelidir. Doğum olayı ise anne rahminde büyüyen bebeğin doğum kanalından geçerek vajinadaki doğum deliğinden çıkması şeklinde açıklanmalıdır.

Çocuklarınızın oyunlarında cinsel içerikli senaryolar olabilir(anne babacılık oynama, sünnet etme, doktorculuk oynama vs.) bu durumda özel bölgeleri ve mahremiyet bilgilerini tekrarlayın.

Çocuğunuza size rahatlıkla sorular sorabileceğini hissettirin, soru sormuyorsa başka bir yerden bilgi edinmiş olabileceğini düşünün, cinsel eğitime başlamak için sorular sormasını beklemeyin!

Cinsel merakı giderilmeyen , ebeveyninden bilgi almayan ya da cinsel oyun nedeniyle suçlanıp cezalandırılan çocuk bu tür oyunlara devam edecektir.

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUKLARA CİNSEL EĞİTİM NASIL VE NE ZAMAN ANLATILMALIDIR?

Zihinsel yetersizliği ve otizm spektrum bozukluğu olan çocuklar cinsel gelişimlerini sağlıklı gelişim gösteren çocuklarla aynı sırada tamamlar ancak cinsel gelişim basamakları daha yavaş olgunlaşmaktadır. Bu çocukların ebeveynlerini rol model alma, akranlarından bilgi kazanma ve sosyal uyum becerileri sınırlıdır. Bu çocuklar sosyal ortama uygun davranış sergilemeyi bilmedikleri için uygunsuz cinsel davranış sergileyebilirler. Bu durum çocukların sağlıklı bireylere göre daha fazla cinsel dürtüleri olduğundan değil, dürtülerini kontrol etmeyi bilmediklerinden kaynaklanmaktadır.

Bu çocuklar kendilerini koruyamadıkları için istismara açık çocuklardır. Bu nedenle sağlıklı gelişim gösteren çocuklardan çok daha fazla cinsel eğitime ihtiyaçları vardır. Bu çocuklarda çok erken yaşlarda cinsel eğitime başlanmalı, verilen bilgilerin çabuk unutulacağı dikkate alınarak aileler tarafından çocuğun bilgileri tekrar tekrar kontrol edilmelidir.

ÇOCUKLUK ÇAĞINDA GÖRÜLEN MASTÜRBASYON NEDİR?

Aşırı mastürbasyonun nedeni çoğu zaman ebeveynlerden yeterli ilgiyi görememeye bağlı dış uyaranların eksikliği şeklindeki çevresel sebeplerdir. Diğer sebepler idrar yolu enfeksiyonu, memeden ayırma, kardeş doğumu, aile içi sıkıntılar vs. sebepler olabilir.

Çocuğun bu davranışı bir arkadaşından, erişkinden yada pornografik görüntülerden öğrenebileceği de akılda tutulmalıdır. Aşırı mastürbasyonu azaltan faktörler ise çocuğa cinsel eğitim verilmesi, çocukla geçirilen kaliteli zaman ve kreş, oyun alanı gibi dış uyaranların çok olduğu yerlerde zaman geçirilmelidir.

Çocukluk çağı mastürbasyonu görüldüğünde çocuğa kızılmamalı, çocukta suçluluk ve utanç duyguları oluşturulmamalıdır. Bu tepkiler çocuğun kaygılarını arttırıp bu davranışının artmasına yada saklı olarak bunu devam ettirmesine neden olabilir.

O an o davranışı yapıyorsa çocuğun dikkati başka yöne çekilmelidir. Ne zamanlar yaptığı tespit edilmeli, özellikle o zamanlardan önce çocukla yapılan aktiviteler arttırılmalıdır. Örneğin uykuya geçiş için mastürbasyon yapan çocuklara masaj yapılabilir yada rahatlatıcı başka yöntemler uygulanabilir. Bu davranış azalmıyorsa aile çocuk psikiyatri uzmanından destek almalıdır.

